

РЕЦЕНЗИЯ

от професор, доктор по право Дарина Пеева Зиновиева,

Институт за държавата и правото, БАН и Юридически факултет на

Пловдивски Университет” П.Хилендарски”

по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ във Висшето училище по застраховане и финанси, област на висше образование: 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.6 Право

1. Общи данни за процедурата и участниците

Със заповед № 56 от 20.03. 2020г. на Ректора на Висшето училище по застраховане и финанси съм включена в състава на научното жури по конкурс за заемане на академичната длъжност ‘професор’ във ВУЗФ в посочените горе област на висше образование и професионално направление.

Налице е изискуемата обява в Държавен вестник /бр. 94/ 29.11. 2019г./ Отделно е налице обява и в интернет-страница на висшето училище.

Кандидат в конкурса е само е един- доцент д-р Любка Младенова Ценова.

Списъкът на документите, представени от кандидатката са следните: молба вх.№ 16/29.01.2020г. до Ректора на ВУЗФ за участие в конкурса по Приложение №11, автобиография, удостоверение за образователна и научна степен „доктор“, удостоверение от Международното висше бизнес училище- Благоевград за придобита академична длъжност „доцент“ от 6.11.2013г., трудов договор с ректора на ВУЗФ от 5.03.2019г. и удостоверение изх. № 43-1/ 28.01.2020г. на главния счетоводител на ВУЗФ за заемане на длъжността „доцент“ по основен трудов договор във ВУЗФ, резюме на монографичния труд „Жалбата в данъчното производство“, Авторска справка на научните приноси в монографията „Жалбата в данъчното производство” 2020г, Справка за публикациите, Декларация относно принос в съвместните публикации, Заповед № 485/17.12.2018г.

на ректора на ВУЗФ за зачислен докторант на самостоятелна подготовка с научен ръководител доцент Любка Ценова, списък на публикациите на доцент Ценова за участие в обявения конкурс за професор, справки за цитирания от НАЦИД, справка за участие в научноизследователски проекти и други изследователски задачи, справка за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“, формуляр за съгласие за обработка на лични данни.

Съгласно чл.35 от Правилника на висшето училище, кандидатката е допусната от специална комисия, за участие в конкурса, след проверка на подадените документи по см. на Правилника. За допускането е изготвен изискуемия доклад.

2. Кратки биографични данни

Любка Младенова Ценова е магистър по „право“ от 1973г. През 1998г. придобива ОНС „доктор“. През 2012г. е „доцент“ по професионално направление 3.6. ПРАВО (финансово и данъчно право) в МВБУ. Работила е в Народното събрание, в министерството на правосъдието /съвет по законодателството/, в министерството на финансите, била е съдия изпълнител. В академичната сфера е била асистент по основи на правото, трудово и осигурително право в Стопанска академия „Д.А.Ценов-Свищов“, преподавател в Свободен университет, Бургас , в Югозападен университет, Благоевград ; Нов български университет ; Пловдивския университет „Паисий Хилендарски; Международно висше бизнес училище; Висше училище по застраховане и финанси, като в последното работи и до сега.

Видно от биографичните данни Любка Младенова Ценова има дълъг преподавателски академичен стаж и солидна експертна юридическа кариера. Видно от институциите, в които е работила, правният ѝ опит е на високо ниво, кое-

то е доказателство за нейните познания и експертни качества в правната сфера.

3. Обща оценка на учебната и научна дейност на кандидата

Доцент Ценова има учебна натовареност във висшето училище, както следва - 245 уч. часа през 2018/19г и 260 уч. часа през 2019/20г. Научен ръководител е на докторант на самостоятелна подготовка. По-горе изброихме няколко учебни заведения, в които е преподавала, като общия педагогически стаж е достатъчно дълъг, за да се даде положителна оценка на педагогическия ѝ опит.

Публикационната активност на кандидатката в конкурса - доцент Любка Ценова е значителна. Публикациите са както в наши, така и в чуждестранни издания. Отделно от това, видно от представените документи, има активност в научни мероприятия, като конференции и семинари, научни проекти, което също дава положителна представа за творческите ѝ качества.

Освен представените за участие в конкурса публикации, кандидатката има и редица други публикации, като основните теми са данъчноправни и финансовоправни. След влизане на България в Европейския съюз, Любка Ценова има и специално насочени интереси към проблемите на членството на България в ЕС, свързани отново с данъчноправните въпроси. Част от публикациите са в нереферирани списания, част са публикувани в колективни токове, които са редактирани.

По отношение на цитиранията, е представен документ от НАЦИД, който съдържа 18 цитирания.

По отношение на количествените показатели, по критериите на националните минимални изисквания за научна и преподавателска дейност за заемането на академичната длъжност „професор“, кандидатката има общо 650 точки, / като в тях не са включени публикациите от 2018-2019г/.

Представен е основен монографичен труд в отпечатан вид, а именно - „Жалбата в данъчното производство“, изд. Авангард Прима, С. 2020 г. с. 197., какъвто се

изисква от кандидатите по см. на 33, ал.1, т.3 от Правилника. Трудът е придружен с резюме, според изискванията от правилника и с авторска справка за научните приноси в монографията. Трудът е отпечатан и с вписани имена на двама рецензенти.

Този труд е издаден след получаване на ОНС „доктор” и заемането на академичната длъжност „доцент”. Не се установяват данни за плагиатство. Изцяло е личен авторски труд.

Отделно от този труд, авторката представя и допълнителни публикации, както следва: Монографични - Ценова, Л. ”Данъчно облагане – съвременни тенденции“ - монография, Авангард Прима, С. 2017 г. с. 170., 3. Ценова, Л. „Европейско данъчно право”- монография, С.1 изд. „Фенея”, 2012 г., с. 159.

Статии - Ценова, Л., „Правни аспекти на електронните пари като нов способ за набиране на капитал“, Четринадесета международна научна конференция на младите учени, на тема: Икономиката на България и ЕС в дигиталния свят“, УНСС, 23 ноември 2018 г., с. 21-29., Ценова, Л., Необходимо и достатъчно условие за придобиване качеството данъчно задължено лице по „данъка върху таксиметровия превоз на пътници“, колективна монография –УНСС, С. 2017., с.483-490., Ценова, Л., Модернизиране на ДДС за целите на трансграничната електронна търговия между предприятия и потребители“, 13 научна конференция на младите учени, на тема „Икономиката в България и ЕС, в глобалния свят“, УНСС, 2017 г., с.341-349., Ценова Л, Актуални тенденции при облагането с ДДС“, С. Петнадесета международна научна конференция, Членството на България в ЕС: 10 години по-късно“, факултет Международна икономика и политика на УНСС, 20 октомври 2017 г. Издателски комплекс УНСС, С. 2017, ISSN 978-619-232-111-6, стр. 116-124., Ценова, Любка, Значението и ролята на лихвата като финансов инструмент, Дванадесета международна научна конференция на младите учени на тема: "Икономиката на България и Европейския съюз: наука и бизнес", Финансово-счетоводния факултет на УНСС, 11 ноември 2016 г., София, ISSN 978-954-8590-41-9, стр. 151-164., Ценова Л., Актуални законодателни системи в областта на счетоводството, доклад на

Единадесета международна научна конференция - интелигентна специализация в България, МВБУ-Ботевград, 13-14 юни 2014, София, ISBN 978-954-9432-64-0 /CD/, с.1155 - 1167.,Ценова, Л. Промените в ЗДДС от 2014 г. и проблемите на бизнеса /юридически поглед върху икономически проблеми/, доклад по време на юбилейна научна конференция, организирана по повод 100-годишнината от рождението на проф. Веселин Христофоров, 21 ноември 2014 г., УННС, юридически факултет, с. 56-59.

Научни съобщения - Tzenova Lubka, "Corporate Tax Changes Implementing the EU Anti-Tax Avoidance Directive (2016/1164) and other Developments", IBFD, European Taxation, 4/2019, p.178-180.,Tzenova Lubka, "Corporate Tax Changes", European taxation, IBFD, Holand, May-2018, ISSN – 0014-3138, p. 210-211.,Tzenova Lubka, "Corporate Tax Changes", European taxation, IBFD, Holand, April-2017, ISSN – 0014-3138, p. 174-177.,Tzenova Lubka, Bulgaria- Tourist service, Prepaid phone cards, Vessels used in open sea, Free -of –charge supply of ffdstuff, Deregistration, ,Corrdrection of credit notes, IBFD, International VAT Monitor, Volume, 28, Number 3-2017, p.242 - 243.

Цялата научна продукция на кандидатката говори за последователност в нейните изследвания в насока данъчно и финансово право в българското законодателство и практика, както и право на ЕС в сферата на данъчното и финансовото право.

Монографията „Жалбата в данъчното производство” е написана по тема, представляваща оригинален избор за самостоятелно изследване. Това е така, поради спецификата на жалбата в това производство и отликите ѝ от жалбите, с които се поставя началото на други производства в публичното право, като напр. административното производство при обжалване на актове, издадени по АПК, жалби, с които се оспорват изпълнителни производства по АПК, жалби за действие или бездействие на административни органи по АПК. Самият избор на тази тема, и детайлното ѝ разработване, е принос към правната доктрина. По отношение съдържанието на монографията, авторката изследва елементите на жалбата, като напр. изискуемите

реквизити, форма, описание на предмета на жалбата и исканията в нея. Целта е да се представят проблемите в практиката, които възникват от жалба, с неправилно съдържание, както и обратното- да се посочи точното съдържание и форма на жалбата, според изискванията на закона, така, че тя да бъде годно процесуално средство за започване на производството по обжалване на ревизионния акт. В тази връзка принос на авторката *de lege ferenda* е да се дефинира понятието „жалба” в данъчното производство. Интерес представлява изследването на компетентността на органите по приходите, участващи в това производство. Тяхното участие представлява усложнен вариант в данъчния процес, в сравнение с оспорване на административен акт по АПК. Усложнението идва от факта, че няколко органа представляват едната страна в спорното производство- органите, извършили данъчната ревизия и са съставили ревизионния акт, а именно- възлагащият ревизията орган, ревизиращите органи, органите, които издават акта. Приносен момент е изследването на компетентността на фигурата на Директора на Дирекция „Обжалване и данъчноосигурителна практика към ЦУ на НАП. Положително трябва да се оценят изводите на авторката за оптимизиране правната уредба на правомощията на този орган в ДОПК. Актуална е глава Седма от монографията, в която авторката прави сравнителен анализ на това производство в 27 държави-членки на ЕС и в някои трети държави като напр. Русия, Великобритания, Турция, Китай. Изводите са полезни както за доктрината, така и за оптимизиране на законодателството ни. Оригинална е идеята на авторката да приложи статистически данни за подадените жалби в НАП и изхода на производството за определен период /2015-2018г/. Идеята за включване на тези данни дава представа за развитието на производството в данъчния процес. В целия монографичен труд Любка Ценова борави както с теоретични познания, така и с практически, прави както пояснения по проблема, който изследва, така и съответно заключение. Предложенията за оптимизиране на законодателството са основателни, добре аргументирани и заслужават положителна оценка. Авторката е ползвала многобройни източници, като видно от използваната литература- общият

брой са 206 източника, включващи както автори от българската правна доктрина, така и от чуждата доктрина.

В други публикации, извън рецензирания монографичен труд, са разгледани въпроси като напр. от европейското данъчно право, изследвани са източници на европейско данъчно право, тенденциите за развитие на данъчното законодателство.

В цялостност продукцията на доцент д-р Любка Ценова е на много добро научно-изследователско ниво, с приносен характер в доктрината ни.

5. Критични забележки и препоръки

С оглед на това, че основната рецензирана монография Жалбата в данъчното производство е издадена през 2020г, а през 2018г АПК бе изменен, в труда можеше да се включи коментар на относимости на жалбата и производството по обжалване по ДОПК към изменения в АПК. Това авторката би могла да го стори в следващи публикации, ако намери за полезно. Критичните бележки не намаляват общата положителна оценка на представеното научно-изследователско творчество на Любка Ценова.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Считам, че представения рецензиран монографичен труд има всички качества на труд с оригинални идеи, постижения, които са приносили, както в науката, така и в практиката. Предложенията за оптимизация на законодателството са уместни и с приносен характер. Преподавателската ѝ дейност е дългогодишна. Научното творчество е стойностно.

С оглед на горепосоченото, давам своята **положителна** оценка и препоръчвам Научното жури да предложи до Академичния съвет Любка Младенова Ценова да бъде избрана на академичната длъжност професор' във ВУЗФ по професионално направление 3.6 Право.

6.08. 2020 г.

Рецензент: .....

/професор д-р Дарина Зиновиева/